

עֲקָתִין דְּקֵאֲמָרן, וּכְדִין, (ס"א וְרָזָא דָא) וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק.
 וּלְבַתֵּר כַּד יִגִּיחַ מִלְכָּא מְשִׁיחָא קְרַבִּין בְּכָל עֲלָמָא בִּימֵינָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (שְׁמוֹת ט"ו) יְמִינְךָ ה' ^{וְ}
 נְאֻדְרִי בַּפֶּתַח. כְּדִין, וְאַף אֶת בְּרִיתִי אֲבָרְהָם אֶזְכּוֹר, וּלְבַתֵּר
 וְהָאָרֶץ אֶזְכּוֹר, דָּא ה' בִּתְרָאָה, בְּהֵוּא זְמַנָּא כְּתִיב, (זְכַרְיָה
 י"ד) וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד
 וּשְׁמוֹ אֶחָד.

לְסוּף שְׁתִּין וְשִׁית שְׁנִין אַחְרָנִין, דְּאֵינּוּן מֵאָה וּתְלָתִין
 וּתְרִין שְׁנִין, יִתְחַזּוּן אֲתוּוֹן בְּשִׁמְא קְדִישָׁא, גְּלִיפִין
 בְּשְׁלִימוֹ, עֵילָא וְתַתָּא כְּדָקָא יְאוּת. וְרָזָא דָא ה"ה עֲלָאָה
 וְתַתָּאָה, וְכָל אֵינּוּן שְׁבִילִין, דְּאֵינּוּן תְּלָתִין וּתְרִין שְׁנִין
 דְּכְלִילִין בְּרָזָא דְאֵת ו', הו"ה, (ב"א יו"ד"ה) רָזָא דְשְׁלִימוֹ דְּמֵאָה
 וּתְלָתִין וּתְרִין.

לְסוּף מֵאָה וּתְלָתִין וּתְרִין שְׁנִין אַחְרָנִין, יִתְקַיִים, לְאַחוּז
 בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וַיִּנְעָרוּ רַשְׁעִים מִמֶּנָּה. וַיִּתְדַפְּי
 אֲרַעָא קְדִישָׁא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְעַר מִתֵּיִא דְאֲרַעָא
 קְדִישָׁא, וַיְקוּמוּן חַיִּילִין חַיִּילִין בְּאֲרַעָא דְגָלִיל.

וּכְדִין יִתְעַר סְתִימוֹ דְנִבְיעוּ עֲלָאָה אֶת י', וַיִּתְקַיִימוּן
 תְּלָתִין וּתְרִין שְׁבִילִין בְּשְׁלִימוֹ, לְנִגְדָא לְתַתָּא,
 וַיִּתְקַיִימוּן אֲתוּוֹן דְשִׁמְא קְדִישָׁא כְּלָהוּ בְקִיּוּמֵיהוּ יְדוּ"ד,
 דְעַד כְּעַן לָא יְהוֹן בְּשְׁלִימוֹ. עַד זְמַן דְּיִנְגִיד וַיִּתְמַשְׁךְ

הַהוּא נְבִיעוּ עֲלָאָה, בְּחִבּוּרָה דְאַתּוּוֹן, גּוּ ה' (נ"א ר"ה)
 בְּתִרְאָה, וְדָא אִיהוּ לְסוּף תְּשֻׁלוּם מֵאָה וְאַרְבַּעִין וְאַרְבַּעָה
 שְׁנֵין אַחֲרָנִין דִּישְׁתַּלְמוּן. וְיִתְעֲרוּן שְׂאֵר מִתֵּי יִשְׂרָאֵל
 דְּבִשְׂאֵר אֲרַעָאן.

דִּישְׁתַּכַּח כָּל דָּא (תולדות קל"ט ע"ב במדרש הנעלם) בְּחֻשְׁבֵּן ח"ת,
 דְּאַתֵּיִשְׁבֵּיב עֲלֵמָא וְיִתְבַּסֵּם, וְיִתְעַבֵּר סְטֵרָא
 אַחֲרָא (חֻיָּא בִישָׂא) מֵעֲלֵמָא. וְה"א תִּתְאַה תִּתְמַלִּי מְגוּ
 נְבִיעוּ עֲלָאָה, וְתִתְעַטֵּר וְתִתְנַהִיר בְּשִׁלְמוֹ. וְכַדִּין כְּתִיב,
 (ישעיה ל') וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְּבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחַמָּה וְאֹרֶךְ הַחַמָּה יִהְיֶה
 שִׁבְעָתַיִם.

עַד דִּיהָא שַׁבַּת לָהּ, לְאַלְקָטָא נְפִשִׁין בְּתַעֲנוּגֵי קְדוּשָׂא,
 (דָּא ה' בְּתִרְאָה) כָּל הַהוּא אֶלְף שְׁבִיעָאָה, וְדָא אִיהוּ
 אֲתַעְרוּתָא דְרוּחִין קְדִישִׁין, דְּעֵמָא דִּישְׂרָאֵל, לְאַתְלַבְּשָׂא
 לְבַתֵּר שַׁבַּת, בְּגוּפִין אַחֲרָנִין קְדִישִׁין, לְאַתְקַרִּי קְדִישִׁין,
 דְּכְתִיב, (ישעיה ד') וְהָיָה הַנְּשָׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַם
 קְדוּשׁ יֹאמֵר לוֹ. עַד כָּאן מְלִין דְּרוּזִין סְתִימִין.

וַיִּקָּם מֶלֶךְ חֲדָשׁ. ר' יוֹסִי אָמַר, בְּכָל יוֹמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עֲבִיד מְלָאכִין שְׁלִיחִין עַל עֲלֵמָא, דְּכְתִיב,
 (תהלים ק"ד) עוֹשֶׂה מְלָאכֵי רֻחוֹת. עֲשֶׂה לָּא כְּתִיב, אֶלָּא
 עוֹשֶׂה, בְּגִין דְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא עוֹשֶׂה. וּבְהַהוּא זְמַנָּא
 אֲתַמְנָא מְמַנָּא חַד עַל מְצָרִים, וְדָא אִיהוּ דְּכְתִיב וַיִּקָּם
 מֶלֶךְ חֲדָשׁ, חֲדָשׁ וְדָאֵי.

אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף: דְּהָא מֵאַתְר דְּפְרוּדָא הוּוּ, כְּמָה
דַּאת אָמַר, (בראשית ב') וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְקִדְמָאָה מִהֵוּא
פְּרוּדָא, נִהְרָא דְמִצְרַיִם אִיהוּ. וּבְגִין כֵּן אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת
יוֹסֵף, אֲתֵר דְּכָל יְחוּדָא שְׂרִיא בֵּיהּ, דְּאִקְרִי צְדִיקָא.
ר' אֶלְעָזָר ור' יוֹסֵי הוּוּ אֲזִלִּי בְּאוּרְחָא, וְקִדְמֵוּ בְּנִהוּרָא
לְמִיזֵל. חָמוּ חֵד כּוֹכְבָא דְהוּוּ רְהִיט מְסֻטְרָא דָא,
וְכוֹכְבָא אַחְרָא מְסֻטְרָא דָא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הֲשִׁתָּא
מָטָא זְמַנָּא דְכוֹכְבֵי בְּקָר לְשִׁבְחָא לְמֵאֲרִיִּהוֹן, וְרַהֲטִי
מִדְּחִילוֹ וְאִימְתָא דְמֵאֲרִיִּהוֹן, לְשִׁבְחָא וּלְזִמְרָא לֵיהּ, הֲדָא
הוּא דְכְּתִיב, (איוב ל"ח) בְּרֵן יַחַד כּוֹכְבֵי בְּקָר וַיִּרְיֵעוּ כָּל בְּנֵי
אֱלֹהִים. בְּגִין דְּכֻלְהוּ בִּיחּוּדָא חֲדָא קָא מְשִׁבְחֵן לֵיהּ.
פְּתַח וְאָמַר, (תהלים כ"ב) לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשַּׁחַר מְזֻמּוֹר
לְדוֹד. אֵילַת הַשַּׁחַר: דְּכַד נִהִירוּ אַנְפּוּי דְּמִזְרַח,
וְאַתְּפְרָשָׁא חֲשׂוּכָא דְלֵילִיא, חֵד מְמַנָּא אֵית לְסֻטְר מְזֻרַח,
וּמְשִׁיךְ חֵד חוּטָא דְנִהִירוּ דְסֻטְר דְרוּם, עַד דַּאתִּי וְנִפְיֵק
שְׁמֵשָׁא, וּבִקַּע בְּאִינוּן פּוּי רְקִיעָא, וְאַנְהִיר עֲלֵמָא, וְהֵוּא
חוּטָא אֶפְרִישׁ חֲשׂוּכָא דְלֵילִיא.
כְּדִין אֵילַתָּא דְשַׁחְרָא אָתִּי, וְאַתִּי נִהִירוּ אוֹכְמָא בְּקִדְרוּ,
לְאַתְחַבְרָא בִּימָמָא, וְנִהִיר יִמָמָא. וְנִהִירוּ דִּימָמָא,
כְּלִיל וְשְׂאִיב בְּגוּיָהּ, לְהֵוּא אֵילַתָּא וְעַל הָאִי אֵילַתָּא,
כַּד אַתְּפְרֵשׁ מִיּוּמָא, לְבַתֵּר דְּכְּלִיל לָהּ, אָמַר דָּוִד שִׁירְתָּא,
דְּכְּתִיב לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשַּׁחַר.

וּמֵאֵי קָא אָמַר (דף י"ע"ב) אֵלֵי אֵלֵי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי. דְּהָא
 אֲתַפְּרֵשׁ אֵילְתָּא דְשַׁחְרָא, מְנַהֲרֵי דִימָמָא. עַד
 דְּהוּוּ אֲזֵלִי, נְהִיר יִמָּמָא, וּמִטָּא עֵידָן צְלוֹתָא, אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר, נִצְלִי צְלוֹתָא וְנִיזִיל, יִתְבוּ וְצִלוּ. לְבַתַּר קָמוּ
 וְאֲזִלוּ.

פְּתַח ר' אֶלְעָזָר וְאָמַר (קהלת ח') יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֵלֵיהֶם
 כַּמַּעֲשֶׂה הַרְשָׁעִים וְגו' אָמַרְתִּי שְׁגָם זֶה הֶבֶל. הָאֵי קָרָא
 (בראשית ט"ז ע"ב) אוֹקְמוּהָ וְאֲתַמַּר, אֲבָל יֵשׁ הֶבֶל, שְׁלֹמָה
 מֶלֶכָּא עֶבֶד סִפְרָא דָּא, וְאוֹקִים לִיהַ עַל שְׁבַעַה הֶבְלִים,
 דְּעֵלְמָא קִיִּימָא עֲלִיָּהּוּ.

וְאֵינּוֹן שְׁבַעַה עֲמוּדֵין סַמְכִין דְּעֵלְמָא, לְקַבֵּל שְׁבַעַה
 רְקִיעִים, וְאֵלִין אֵינּוֹן: וִילוּ"ן. רְקִיעַ, שְׁחַקִּי"ם
 זְבוּ"ל. מְעוּ"ן. מְכוּ"ן. עֲרַבוּ"ת. וְלְקַבְּלֵיהוּ הֶבֶל הֶבְלִים
 אָמַר קַהֲלַת הֶבֶל הֶבְלִים הַפֶּל הֶבֶל.

כַּמָּה דְּאֵינּוֹן שְׁבַעַה רְקִיעִין, וְאֵית אַחְרָנִין דִּדְבָקִי בְּהוּ,
 וּמִתְפַּשְׁטִי וְנִפְקִי מִנֵּיהוּ, הָכִי נָמִי אֵית הֶבְלִים
 אַחְרָנִין, דְּמִתְפַּשְׁטִי וְנִפְקִי מֵאֵלִין, וְכֹלְהוּ אָמַר שְׁלֹמָה.
 וְהָכֵא רְזָא דְחַכְמָתָא אֵית בֵּיה. יֵשׁ הֶבֶל, דְּנִפְקָא מֵאֵינּוֹן
 הֶבְלִים עֲלָאִין, דְּעֵלְמָא קִיִּימָא עֲלִיָּהּוּ, וְדָא
 נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, וְאֲתַקִּיִּים בְּקִיּוּמֵיהּ, וְאֲתַתְּקַף בְּתוֹקְפֵיהּ

בְּעוֹבְדֵי אֶרֶץ, וּבַסְּלִיקוֹ דְּסַלְקָא מֵאֶרֶץ, וְדָא אֶתְמַנָּא
 עַל אֶרֶץ, וְכָל תּוֹקְפָא וְקִיּוּמָא דִּילֵיהּ, בְּאִינוּן נִשְׁמַתִּין
 דְּצִדִּיקָיָא, דְּאֶתְלָקִיטוּ מֵאֶרֶץ, כַּד אִינוּן זַפְאִין, עַד לָא
 סָרְחוּ, בְּעוֹד דִּיהֵבִי רִיחָא טָב, כְּגוֹן חֲנוּךְ, דְּכִתִּיב בֵּיהּ,
 (בראשית ה') וְאִינוּן כִּי לָקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים. וְנִטַּל לֵיהּ עַד לָא
 מָטָא זְמַנִּיהּ, וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בֵּיהּ, וְכֵן שָׂאֵר זַפְאִין דְּעֵלְמָא.
 דְּתַנִּינוּן, עַל תְּרִין מְלִין, צִדִּיקָיָא מִסְתַּלְקִי מֵעֵלְמָא עַד
 לָא יִמְטִי זְמַנִּייהוּ, חַד, עַל חוּבֵי דְרָא, דְּכַד
 אֶסְגִּיאוּ חִיבֵיָא בְּעֵלְמָא, אִינוּן זַפְאִין דְּמִשְׁתַּכְּחִי
 בִּינִייהוּ, אֶתְפְּסוּן בְּחוּבֵיהוֹן, וְחַד כַּד אֶתְגְּלִי קָמִי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא דִּי־סָרְחוּן לְבַתֵּר, סָלִיק לֹון מֵעֵלְמָא, עַד לָא
 מָטָא זְמַנִּייהוּ, הֵדָא הוּא דְּכִתִּיב, (קהלת ח') אֲשֶׁר יֵשׁ צִדִּיקִים
 אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, מָטִי עָלֵיהוּ דִּינָא
 דְּלַעִילָא, כְּאִילוּ עֲבָדוּ חוּבִין וְעוֹבְדִין דְּרִשִׁיעֵיָא.
 דְּהָא זְמַנָּא חֲדָא, שְׂאִיל רַבִּי יוֹסִי בֶן רַבִּי יַעֲקֹב, אִישׁ
 כֶּפֶר אוֹנוּ בּוֹזְמָא דְּרַבִּי עֲקִיבָא וְחֲבָרִי אֶסְתַּלְקוּ
 מֵעֵלְמָא, וּמִיתוּ בְּהוּא גּוֹוֹנָא, לְרַבִּי מַאִיר, אָמַר לֵיהּ,
 וְכִי כִתִּיב דָּא בְּכָל אוֹרֵייתָא כְּלָהּ, אָמַר לֵיהּ וְלָא, וְהָא
 אָמַר שְׁלֵמָה, אֲשֶׁר יֵשׁ צִדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵיהֶם
 כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים. מָטִי עָלֵיהוּ דִּינָא מְלַעִילָא, כְּאִילוּ
 עֲבָדוּ חוּבִין וְעוֹבְדִין דְּרִשִׁיעֵיָא. וְיֵשׁ רִשָּׁעִים שְׂמַגִּיעַ

אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים, יִתְּבִי בְּשִׁקֹּט וּשְׁלָם בְּהֵאֵי
עֲלָמָא, דִּינָא לָא מָטָא עַלֵייהוּ, כְּאִילוּ עֲבָדוּ עוֹבְדֵי
דְּצְדִיקָיָא.

אֲמַאי, אֵי בְּגִין דְּאֲתַגְּלִי קָמִי קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
דִּיתוּבוֹן בְּתִיּוּבְתָא, אוּ דִיפּוֹק מִנֵּייהוּ זֶרְעָא,
דִּיהֵא קְשׁוּט בְּעֲלָמָא, כְּגוֹן תַּרַח דְּנִפְק מִנֵּיהּ זֶרְעָא
דְּקְשׁוּט, אֲבֵרְהֶם. אַחְזוּ, דְּנִפְק מִנֵּיהּ חוֹזְקֵיהוּ. וּשְׂאֵר חֵיִיבִין
דְּעֲלָמָא. וּבְגִין כֹּךְ, בְּסִטְרָא דָּא, וּבְסִטְרָא דָּא, הֶבֶל
דְּקָאֲמְרוּן, נַעֲשֶׂה וְאֲתַתְּקַף עַל הָאָרֶץ, כְּדָקָאֲמְרוּן.

דְּבַר אַחַר יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, כְּדָקָאֲמְרוּן
דְּאֲתַתְּקַף (וְאֲתַתְּקַף) עַל עֲלָמָא. בְּמַאי, בְּגִין דִּישׁ
צְדִיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים, מָטָאן
לִידֵייהוּ כְּאֵינּוֹן עוֹבְדֵי דְּחֵיִיבָא, כְּגוֹן בֵּת עוֹבְדֵי עֲבוּדָה
זָרָה, אוּ חַד מְאִינּוֹן עוֹבְדֵי, דְּאֵינּוֹן מִמַּעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים,
וְאֵינּוֹן קִיָּמִי בְּקִיּוּמֵיהוּ, מִדְּחִילוּ דְּמֵאֲרִיהוֹן, וְלֹא בְּעָאן
לְאִסְתַּאבָּא, כְּגוֹן כְּמָה זִכְאֵי קְשׁוּט דְּמָטוּ לִידֵייהוּ
כְּעוֹבְדֵי אֲלֵין, וְאֵינּוֹן גְּבוּרֵי כַח, דְּעֲבָדֵי רְעוּתָא
דְּמֵאֲרִיהוֹן, וְלֹא חֲטָאוּ. וְעַל דָּא, הֶבֶל נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ
וְאֲתַתְּקַף בְּתוֹקְפֵיהּ.

וְיֵשׁ רְשָׁעִים שְׂמִגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים, מָטִי
לִידֵייהוּ חַד מְצוּהָ, דְּאֵיהוּ עוֹבְדָא דְּצְדִיקָיָא, וְזִכְאֵן

בְּהַ, וְעַבְדֵּינִי יִתְּהוּ. כְּגוֹן לְסֻטִים מִקְפָּחָא הוּהּ מִשְׁתַּכַּח
 בְּטוֹרֵיִיא, בְּהַדֵּי אֵינּוֹן לְסֻטִים עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, וְכַד
 הוּהּ יוֹדָאֵי אַעְבַּר תַּמָּן, הוּהּ מִשְׁזִיב לֵיהּ, וְנָטִיר לֵיהּ
 מִנֵּיִיהוּ, וְהוּהּ קָרִי עָלֶיהָ רַבֵּי עֲקִיבָא, יֵשׁ רְשָׁעִים אֲשֶׁר
 מַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים.

וְכַגּוֹן הַהוּא חֲיִיבָא, דִּהוּהּ (דף יא ע"א) בְּשִׁבְבוּתִיהּ דְּרַבֵּי
 חֲיִיא, דְּלִילֵיא חַד פִּגְעַע בָּהּ בְּהַהִיא אֲתַתָּא דַּהּוֹת
 אֲזֻלַּת לְבִי בְּרַתָּהּ. בְּעָא לְמַתְקָה בְּהַ, אֲמַרָה לֵיהּ, בְּמָטוּ
 מִינָהּ, אוֹקִיר לְמָרְךָ, וְלֹא תַחֲטָא גַבְאֵי. שְׁבָקָה וְלֹא חָב
 בְּהַ. הוּי אוֹמֵר, וְיֵשׁ רְשָׁעִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה
 הַצְּדִיקִים אֲמַרְתִּי שְׁגַם זֶה הַבֶּל, כְּמָה דַּאֲתַתְקָה הַהוּא
 הַבֶּל, בְּהַדֵּי אֵינּוֹן צְדִיקָא, דְּמָטוּ לִידֵּיִיהוּ עוֹבְדֵי
 דְּחֲיִיבָא, וְלֹא חָטָאן. אוּף הָכִי, אֲתַתְקָה בְּהַדֵּי אֵינּוֹן
 חֲיִיבָא, דְּמָטִי לִידֵּיִיהוּ עוֹבְדֵי דְּאֵינּוֹן צְדִיקָא, וְעַבְדֵּי
 לָהּ.

דְּתַנִּינָן עָבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא צְדִיקִים וְרְשָׁעִים
 בְּעֵלְמָא. וְכְמָה דַּאֲתֵיקָר אִיהוּ בְּעֵלְמָא,
 בְּעוֹבְדֵי דְּצְדִיקָא, הָכִי נָמִי אֲתֵיקָר אִיהוּ בְּרִשְׁעֵיִיא,
 כַּד עַבְדֵּי עוֹבְדָא טָבָא בְּעֵלְמָא. כְּמָה דַּאֲתָּ אֲמַר, (קדלות ג)
 אֶת הַכֹּל עָשָׂה יָפָה בְּעַתּוֹ. וּוִי לַחֲיִיבָא, כַּד עָבִיד גְּרַמִּיָּה
 רַע, וְאֲתַתְקָה בְּחוּבֵיהּ, כְּמָה דַּאֲתָּ אֲמַר, (ישעיה ג) אוֹי
 לְרָשָׁע רַע וְגוֹ'.

תּוֹ פָּתַח וְאָמַר, אֶת הַכֹּל רָאִיתִי בְיַמֵּי הַבְּלִי וְגו'. הָאִי
 קָרָא אוֹף הָכִי אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא, אָבֵל כִּד אֶתְיָהִיב
 חֲכָמָה לְשִׁלְמָה, חָמָא כּוּלָא, בְּזַמְנָא דְשִׁלְטָא סִיְהָרָא, יֵשׁ
 צְדִיק דָּא עֲמוּדָא דְעֵלְמָא. אוּבְד: כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ישעיה
 א) הַצְּדִיק אָבֵד, בְּזַמְנָא דְגִלּוּתָא בְּצַדְקוֹ: בְּגִין דְהִיא
 שְׂכִיבַת לְעַפְרָא, צַדִּיק דָּא, כֹּל זַמְנָא דִישְׂרָאֵל בְּגִלּוּתָא,
 אִיְהִי עֲמָהוֹן בְּגִלּוּתָא, וּבְגִין כֶּךָ, (קהלת ז') צְדִיק אוּבְד
 בְּצַדְקוֹ. דְהָא לָא מְטָאן לְגַבִּיָּה אֵינּוֹן בְּרַכָּאן עֲלָאִין.

וְיֵשׁ רָשָׁע מְאָרִיךְ בְּרַעְתּוֹ, דָּא סַמְאֵל, דְאֹרִיךְ שְׁקֻט
 וְשִׁלּוּהָ לְאָדוּם, בְּמֵאֵי בְרַעְתּוֹ. בְּהֵיא רַעָה אֶתְתִּיָּה,
 (נ"א אִשָּׁה רַעָה אִשְׁתּוֹ וְנֹנִיָּם) (הושע א') נַחֵשׁ תִּקְיָפָא, דְהָא לָא מְטָא
 עֲלִיָּהּ שְׁקֻט וְשִׁלּוּהָ, אֶלָּא בְּגִין דְאֶתְדַבֵּק בְּהֵיא נֹקְבָא.
 כְּגֹוּנָא דָּא לְשָׂאֵר מְלַכּוּוֹן, עַד דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְקִים
 מֵעַפְרָא, לְהֵיא סוּכַת דְדוּד הַנּוֹפֶלֶת, דְכַתִּיב, (עמוס ז') אֶקִים
 אֶת סוּכַת דְדוּד הַנּוֹפֶלֶת.

(שמות ב') וַיִּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לְוִי. רַבִּי יוֹסִי פָּתַח (שיר השירים ו')
 דוּדֵי יָרֵד לְגַנּוֹ לְעֵרוּגוֹת הַבּוֹשֶׁם וְגו'. לְגַנּוֹ: דָּא
 כְּנַסֵּת יִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְהִיא עֲרוּגַת הַבּוֹשֶׁם, דְאִיְהִי כְּלִילָא
 מְכַל סְטָרִין (נ"א זִינִי) בּוֹסְמִין וְרִיחִין דְעֵלְמָא דְאֵתִי. בְּשַׁעְתָּא
 דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נַחִית לְגַנְתָּא דָּא (נ"א דְעוּד) כֹּל אֵינּוֹן
 נִשְׁמַתְהוֹן דְצְדִיקָא, מִתְעַטְרֵן תַּמָּן, כְּלָהוּ יְהִיבֵי רִיחָא,

כְּמָה דָּאת דְּאִמַר וְרִיחַ שְׁמִינִיךְ מִכָּל בְּשָׁמִים, (נ"א וְרִיחַ אֶפְרָיִם
 כַּתְּפוּחִים) אֵלֶיךָ אֵינֹן נִשְׁמָתְהוֹן דְּצִדִּיקֵיךָ, דְּאִמַר רַבִּי יִצְחָק,
 כָּל אֵינֹן נִשְׁמָתִין דְּצִדִּיקֵיךָ, דִּהְוּוּ בְּהַאי עֲלָמָא, וְכָל
 אֵינֹן נִשְׁמָתִין, דְּזִמְיִין לְנַחְתָּא לְהַאי עֲלָמָא, כְּלָהוּ
 בְּגִנְתָּא (דָּא קִיִּימִין בְּגִנְתָּא) דִּי בְּאַרְעָא, (כְּלָהוּ) קִיִּימִין
 בְּדִיוֹקְנָא וְצִיּוּרָא דִּהְוּוּ קִיִּימִין בְּהַאי עֲלָמָא, וְסִתְרָא וְרוּחָא
 דָּא אֶתְמַסֵּר לְחַפְיִמִי. רוּחָא דְנַחְתִּית לְבַנֵּי נִשְׂא, (תּוֹרִיעַ מִ"ה ע"ב)
 דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְנוֹקְבָא, מִתְגַּלְפָּא תְּדִיר בְּגִלּוּפָא כְּהַאי
 חוֹתָם. צִיּוּרָא דְגּוּפָא דְבַר נִשְׁ בְּהַאי עֲלָמָא, (ע"ג ע"ב) בְּלִיט
 לְבַר, וְרוּחָא אֶתְגַּלִּיף לְגוּ. כִּד אֶתְפַּשֵּׁט רוּחָא מִן גּוּפָא,
 הֵהוּא רוּחַ בְּלִיט בְּגִנְתָּא דְאַרְעָא, בְּצִיּוּרָא וְדִיוֹקְנָא
 דְּגּוּפִיָּה מִמֶּשׁ דְּבְּהַאי עֲלָמָא, בְּגִין דִּהְוּוּ תְּדִיר כְּחוֹתָם.
 וְעַל דָּא אִמְרָה אִיְהִי, (שִׁיר הַשִּׁירִים ח') שְׁיִמְנִי כְּחוֹתָם, מַה
 חוֹתָם גְּלִיף בְּגִלּוּפָא לְגוּ, וְאֶתְצַיִיר בְּצִיּוּרָא בְּלִיטָא
 לְבַר. אוּף הַכִּי אִיְהִי רוּחָא, דִּהְוּוּ מִסְטָרָא דִּילָהּ, כְּהַאי
 גּוּוּנָא מִמֶּשׁ בְּהַאי עֲלָמָא, גְּלִיף בְּגִלּוּפָא לְגוּ, וְכִד
 אֶתְפַּשֵּׁט מִן גּוּפָא, וְעַל בְּגִנְתָּא דְאַרְעָא, אִוִּירָא דְתַמָּן
 בְּלִיט הֵהוּא גּוּפָא לְאֶתְצַיִירָא לְבַר, וְאֶתְצַיִיר בְּצִיּוּרָא
 בְּלִיטָא לְבַר, כְּגוּוּנָא דְצִיּוּרָא דְגּוּפָא בְּהַאי עֲלָמָא (לְעִילָא).
 נִשְׁמָתָא, דְּאִיְהִי מְאִילָנָא דְחַיָּיא, אֶתְצַיִיר תַּמָּן לְעִילָא,
 בְּהֵהוּא צִוּרָא דְחַיָּי, לְאֶתְעַנְגָּא בְּנוּעָם יי',

כִּמָּה דָּאת אָמַר (תהלים כ"ז) לַחֲזוֹת בְּנוֹעַם יְיָ וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ.
 וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לְוִי, (שמות י"ט ע"א, בראשית קע"ד ע"א, תזריע מ"ד) דָּאת
 גְּבֻרִיאֵל, כִּמָּה דָּאת אָמַר (דניאל ט') וְהָאִישׁ גְּבֻרִיאֵל
 אֲשֶׁר רָאִיתִי בַּחֲזוֹן וּגְו'. מִבֵּית לְוִי: דָּאת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
 דָּאתִיא מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא. וַיִּקַּח אֶת בֵּת לְוִי דָּאת נִשְׁמַתָּא.
 דְּתַנְיִנֵּן, בְּשַׁעֲתָא דְּאֲתִיִּלִּיד גּוּפָא דְּצַדִּיק, בְּהָאִ
 עֲלָמָא, (דף י"א ע"ב) קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִי לִיה
 לְגְבֻרִיאֵל, וְנָטִיל הָהִיא נִשְׁמַתָּא (דְּצַדִּיק) דִּי בְּגִנְתָּא, וְנִחְתָּא
 לָהּ לְהָאִי גּוּפָא דְּצַדִּיקָא, דְּאֲתִיִּלִּיד בְּהָאִי עֲלָמָא, וְאִיהוּ
 אֲתַפְקֵד עָלָהּ וְנָטִיר לָהּ.

וְאִי תִימָא, הֵהוּא מְלֹאכָא דְּאֲתַמְנָא עַל רוּחִיהוֹן
 דְּצַדִּיקָא, לִילָה שְׁמִיָּה, וְאֵת אֲמַרְתָּ דְּאִיהוּ
 גְּבֻרִיאֵל. הָכִי הוּא וְדָאִי, בְּגִין דְּאֲתִי מִסְטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא,
 וְכַל מָאן דְּאֲתִי מִסְטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא הָכִי אֲקָרִי.

וַיֵּלֶךְ אִישׁ: דָּאת עֲמָרָם. וַיִּקַּח אֶת בֵּת לְוִי: דָּאת יוֹכְבֵּד. וּבֵת
 קוּל נַחְתָּת וְאֲמַרְתָּ לִּיה לְאֲזִדְּוּגָא בְּהָ, דְּהָא קָרִיב
 זְמָנָא דְּפּוּרְקָנָא דְּיִשְׂרָאֵל, עַל יְדָא דְּבָרָא דְּאֲתִיִּלִּיד
 מִנֵּיָּהּ.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סִייעַ בֵּיהּ, דְּתַנְיִנֵּן, שְׁכִינְתָּא שְׂרִיא
 עַל עַרְסִיָּהּ וְרַעוּתָא דְּלְהוֹן בְּדַבְּקוּתָא חֲדָא,
 הָוָה בְּהָ בְּשְׁכִינְתָּא, וְעַל דָּאת, לָא אֲתַעֲדִי שְׁכִינְתָּא,

מֵהָהוּא בָּרָא דְאוֹלִידוֹ לְקַיִמָא, דְכָתִיב, (ויקרא י"א)
וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים. בַּר נֶשׁ דְּמִקְדָּשׁ גְּרַמִּיה
מִלְרַע, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִקְדָּשׁ לִיה לְעֵילָא, כְּמָה
דְרַעוּתָא דְלֵהוֹן הָוּה בְּדַבְּקוּתָא דְשְׂכִינְתָא. הֵכִי אֲתַדְּבַקָא
שְׂכִינְתָא, בְּהָהוּא עוּבְדָא מִמֶּשׁ דְעַבְדוֹ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, זַכָּאִין אֵינּוֹן צְדִיקָא דְרַעוּתָא דְלֵהוֹן
בְּדַבְּקוּתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא תְּדִיר, וְכְמָה דְאֵינּוֹן
מִתְּדַבְּקִין בֵּיה תְּדִיר, הֵכִי נָמִי אֵיהוּ אֲתַדְּבַק בְּהוּ, וְלֹא
שָׁבִיק לֹוֹן לְעֵלְמִין. וּוִי לְרִשְׁיַעֲיָא, דְרַעוּתָא דְלֵהוֹן,
וְדַבְּקוּתָא דְלֵהוֹן, מִתְּרַחֲקָא מִנִּיהּ. וְלֹא דִי לְהוּ דְמִתְּרַחֲקוֹן
מִנִּיהּ, אֲלֹא דְמִתְּדַבְּקוֹן בְּסִטְרָא אַחְרָא. תָּא חֲזִי, עַמְרָם
דְאֲתַדְּבַק בֵּיה בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. נִפְק מִנִּיהּ מְשָׁה,
דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא אַעֲדִי מִנִּיהּ לְעֵלְמִין, וְשְׂכִינְתָא
אֲתַדְּבַקְתָּ בְּהַדִּיָּה (בראשית כ"א ע"ב) תְּדִיר, זַכָּאִה חוּלְקִיָּה.

(שמות ב') וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֶּן וַתֵּרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא.
מֵאִי כִּי טוֹב הוּא. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, דְאֲתֵּיִלִּיד מָהוּל.
בְּגִין, דְרֹזָא דְבְרִית, טוֹב אֲקָרִי, דְכָתִיב, (ישעיה ג') אָמְרוּ
צְדִיק כִּי טוֹב.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, נְהִירוֹ דְשְׂכִינְתָא דְנְהִיר בֵּיה חֲמָאֵת,
דְבִשְׁעָתָא דְאֲתֵּיִלִּיד אֲתַמְלִיא כָּל בֵּיתָא נְהוּרָא,
דְכָתִיב וַתֵּרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, וְכָתִיב (בראשית א') וַיֵּרָא

אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב. וְעַל דָּא כִּי טוֹב הוּא כְּתִיב,
וְכֹלָא הוּא.

וְתִצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה יָרְחִים, ג' יָרְחִים מֵאֵי קָא מִיִּירִי. אָמַר
ר' יְהוּדָה, רִמּוֹז הוּא דְקָא רִמּוֹז, דְּלֹא
אֶשְׁתַּמּוּדַע מִשָּׁה בְּזוּהָרָא עֲלָאָה, עַד ג' יָרְחִים. דְּכְתִיב,
(שְׁמוֹת י"ט) בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי, דִּהָא כְּדִין אֲתִיְהִיבַת תּוֹרָה עַל
יְדוּי, וְשְׂכִינְתָא אֲתַגְלִיא, וְשָׂרִיא עֲלוּי לְעֵינִיהוֹן דְּכֹלָא,
דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת י"ט) וּמִשָּׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יי'.
(שְׁמוֹת ב') וְלֹא יִכָּלֶה עוֹד הַצְּפִינוּ, דְּעַד הַהוּא שְׁעָתָא, לֹא
אֶשְׁתַּמּוּדַע מְלוּלִיָּהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכְתִיב מִשָּׁה
יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֵנוּ בְּקוּל.

וְתִקַּח לוֹ תִּבַּת גּוֹמָא, רִמּוֹז עַל הָאֲרוֹן, דְּלוּחוֹת קִיָּמָא
עָאֲלִין בְּגוּיָהּ, תִּיבַת גּוֹמָא, אֲרוֹן הַבְּרִית אִיהוּ.
וְתַחְמְרָה בַּחֲמֵר וּבְזָפַת (דְּהִיָּא תִיבָה דְּאִיהוּ) דִּהָא הָאֲרוֹן הוּא
מְחוּפָּה מְלָגוּ וּמְלָבֵר. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, דָּא הִיא אוּרִיָּתָא,
דְּהַחְמִירָה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצּוֹת עֲשֵׂה וּבְמִצּוֹת לֹא
תַעֲשֵׂה.

וְתִשָּׂם בָּהּ אֶת הַיֶּלֶד, אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (הוֹשֵׁעַ
י"א) כִּי נָעַר יִשְׂרָאֵל וְאֶהְבֵּהוּ. וְתִשָּׂם בַּסּוּף דְּלֹא הוּוּ
פְּקוּדֵי אוּרִיָּתָא חוּמְרָא לְמַעַבְד, (וַיִּקְרָא רַפְ"ו ע"א) עַד סוּף,
דְּעָאֲלוּ יִשְׂרָאֵל לְאַרְעָא, לְסוּף אַרְבַּעִין שָׁנִין. עַל שְׁפַת

הַיָּאוֹר: עַל מִימְרָא דְאִינוּן דְּמוֹרִים אוֹרֵייתָא וְחוּקָה לְיִשְׂרָאֵל. (נ"א רבֵי חוּקָה אָמַר הֵכִי אוֹלִיפְנָא)

דְּבַר אַחַר וַיֵּלֶךְ אִישׁ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכִתִּיב, (שְׁמוֹת ט"ו) יִי' אִישׁ מִלְחָמָה. מִבֵּית לִוִי, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַתְר דְּחֻכְמָה עֲלָאָה, וְהָהוּא נָהַר, מִתְחַבְּרָן כַּחֲדָא, וְלֹא מִתְפָּרְשִׁין לְעֵלְמִין. מִבֵּית לִוִי דְאֲשֵׁרִי לְוִיתָן (נ"א כָּל חִידוֹ) לְחִידוֹ בְּעֵלְמָא, הֲדָא הוּא דְכִתִּיב, (תְּהִלִּים ק"ד) לְוִיתָן זֶה יִצְרָתָ לְשֹׁחַק בּוֹ. וַיִּקַּח אֶת בֵּת לִוִי, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַתְר דְּנִהֲרִי דְּסִיְהָרָא נְהִיר.

וַתֵּהָר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֶּן. הָאִשָּׁה וְדָאִי, כְּמָה דְאֵת אָמַר (בְּרֵאשִׁית ב') לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה. בְּקִדְמֵיתָא בֵּת לִוִי, וְהֵכִי הוּא וְדָאִי, וְכִי בֵּת לִוִי בְּקִדְמֵיתָא, (דף י"ב ע"א) וְהֵשֶׁתָּא אִשָּׁה. אֶלָּא הֵכִי הוּא וְדָאִי, וְהֵכִי אוֹלִיפְנָא, אֵתְתָא עַד לָא אוֹדְיוּגַת, אֵתְקֵרִיאַת בֵּת פְּלוֹנִי, בְּתַר דְּאוֹדְיוּגַת אֵתְקֵרִיאַת אִשָּׁה. וְהֵכָא, בֵּת, וְאִשָּׁה, וְכֻלָּהּ, חַד דְּרָגָא אִיהוּ.

(שְׁמוֹת ב') וַתִּצְפְּנֶהוּ (בְּרֵאשִׁית ל"א ע"ב) שְׁלֹשָׁה יָרְחִים. אֵלִין תְּלַת יָרְחִין, דְּדִינָא קְשִׁיא שְׁרִיא בְּעֵלְמָא וּמָאִי נִינְהוּ. תְּמוּזָא, אָב, טִבֵּת, (נ"א שְׁבֹט) מָאִי מְשֻׁמַּע. דְּעַד לָא נַחַת מִשָּׁה לְעֵלְמָא, שְׁכִיחַ הָוָה אִיהוּ לְעֵילָא, וְעַל דָּא אוֹדְיוּגַת בֵּיהּ שְׁכִינְתָא, מִיּוֹמָא דְאֵתְיֵלִיד. מִפְּאֵן אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן,

רוּחִיָּהוֹן דְּצַדִּיקָא, (ויחי ר"ב ע"ב) שְׂכִיחִין אֵינוֹן לְעִילָא, עַד
לָא יַחְתּוֹן לְעַלְמָא.

(שמות ב') וְלֹא (שלח ל"ח קע"ד ע"א) יִכָּלֶה עוֹד הַצְּפִינוּ וְגו'. מֵאֵי
וּתְקַח לוֹ תִּבְתַּת גּוֹמָא. דְּחַפַּת לִיָּה בְּסִימְנָהָא, לְמַהוּי
נְטִיר מֵאֵינוֹן נוּנֵי יִמָּא, דְּשִׂאטִּין בִּימָא רַבָּא, דְּכַתִּיב,
(תהלים ק"ד) שָׁם רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר. וְהִיא חַפַּת לִיָּה, לְמַהוּי
נְטִיר מִנִּיָּהוּ, בְּחַפּוֹ (בְּסֵטְרָא דִּיּוֹבְלָא) (נ"א דְטִיסַת רוֹבְלָא) (נ"א דְטִיס רוֹבְלָא)
יִקְרָא, דְּתֵרִין גּוּוֹנִין תּוּר וְאוּכָם, וְאַנַּח לִיָּה לְמִשָּׁה
בִּינִיָּהוּ, דְּיִשְׁתְּמוּדַע עִמָּהוֹן, בְּגִין דְּזִמִּין לְסִלְקָא
(בִּינִיָּהוּ) זִמְנָא אַחְרָא, לְקַבְּלָא אוּרִיָּתָא.

(שמות ב') וּתְרַד בַּת פֶּרְעָה לְרַחוּץ עַל הַיְאֹר. דָּא אֵיָּהּ
דְּאֵתִיא מִסְטְרָא דְשִׁמְאֵלָא דְדִינָא קְשִׂיא, כְּמָה דְאֵת
אֲמַר, לְרַחוּץ עַל הַיְאֹר, עַל הַיְאֹר דְּיִיקָא, וְלֹא עַל הַיָּם.
וְאִי תִימָא, וְהֵא כְּתִיב, (שמות י"ז) וּמִטֶּיךָ אֲשֶׁר הִפִּיתָ בּוֹ אֶת
הַיְאֹר, וּמִשָּׁה לָא מַחָא אֱלָא יִמָּא, וְקַרְיִיָּה יְאֹר.
אֱלָא יְאֹר הָוֵה דְּמַחָא אַהֲרֹן עַל יְדֵי דְמִשָּׁה, וְשׁוּיָּיָה קְרָא
דְּאֵיָּהוּ עֶבֶיד.

כְּהֵאִי גּוּוֹנָא, (שמות ז') וַיִּמְלֵא שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת ה'
אֶת הַיְאֹר. וְאַהֲרֹן הִכָּהוּ. אֱלָא עַל דְּאֵתָא מִסְטְרָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קַרְיִיָּה קְרָא אַחֲרֵי הַכּוֹת ה', לְבַתַּר
קַרְיִיָּה בְּשִׁמָּא דְמִשָּׁה. וְנַעֲרוּתִיָּה הוֹלְכוֹת עַל יַד הַיְאֹר,
אֵלִין שְׂאָר מִשְׂרִיָּין דְּאֵתִיָּין מִסְטְרָא דָּא.

(שמות ב') וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֶת הַיֶּלֶד. וַתִּרְאֶהוּ וַתֵּרָא מִבְּעֵי לֵיהּ. מֵאֵי וַתִּרְאֶהוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לֵית לָךְ מַלְּה בְּאוֹרֵייתָא, דְּלִית בָּהּ רְזִין עֲלָיִן וַיִּקְרִין. אֶלָּא הָכִי אוֹלִיפְנָא, רְשִׁימָא דְּמִלְכָּא וּמִטְרוֹנִיתָא אֲשֶׁתְּכַח בֵּיהּ, וְאִיהוּ רְשִׁימָא דְּוֹא"ו ה"א. וּמִיד וַתַּחמוֹל עָלָיו וְגו'. עַד כָּאֵן לְעֵילָא, מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה לְתַתָּא, בַּר מֵהֵאֵי קָרָא.

(שמות ב') וַתִּתְצַב אַחֲתוֹ מֵרְחוֹק וְגו'. וַתִּתְצַב אַחֲתוֹ, אַחֲתוֹ דְּמֵאֵן. אַחֲתִיָּהּ, דְּתַהוּא דְּקָרָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל אַחֲתִי. כִּמָּה דְּאֵת אָמַר, (שיר השירים ה') פִּתְחֵי לִי אַחֲתִי רַעֲיִתִי. מֵרְחוֹק: כִּמָּה דְּאֵת אָמַר (ירמיה ל"א) מֵרְחוֹק ה' נִרְאָה לִי.

(מאי) מִשְׁמַע, דְּאֵינּוֹן זַכָּאִין, עַד לָא נַחְתּוּ לְעֲלָמָא, אֲשֶׁתְּמוֹדְעָאן אֵינּוֹן לְעֵילָא, לְגַבֵּי כְּלָא, וְכָל שְׁכַן מִשָּׁה. וּמִשְׁמַע נָמִי, דְּנִשְׁמַתְהוֹן דְּצְדִיקֵיָא, אֲתַמְשְׁכוּ מֵאַתְרַּעֲלָאָה, כִּמָּה דְּאוֹקִימְנָא. וְרוּא דְּמַלְּה אוֹלִיפְנָא, דְּמִשְׁמַע, דָּאֵב וְאֵם אֵית לְנִשְׁמַתָּא, כִּמָּה דְּאֵית אָב וְאֵם לְגוּפָא בְּאַרְעָא, וּמִשְׁמַע, דְּבְכָל סְטְרִין, בֵּין לְעֵילָא, בֵּין לְתַתָּא, מְדַכָּר וְנוֹקְבָא אֲתֵיִן כְּלָא וּמִשְׁתַּכְּחִי. וְהֵא אוֹקְמוּהּ רוּא, דְּכְתִיב, תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה. הָאָרֶץ: דָּא כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל. נֶפֶשׁ חַיָּה: (ויקרא ל"ט ע"ב) נֶפֶשׁ אָדָם קְדָמָאָה עֲלָאָה, כִּמָּה דְּאַתְמַר. אֲתָא רַבִּי אַבָּא וּנְשָׁקִיָּה.

אָמַר וַדַּאי שְׁפִיר קְאָמַרְתָּ, וְהִכִּי הוּא וַדַּאי זַכָּאָה חוֹלְקִיָּה
 דְּמִשָּׁה נְבִיאָה מְהִימָנָא, עַל כָּל שְׂאָר נְבִיאֵי עֲלָמָא. (ע"ב)
 (סתרי תורה) דְּבַר אַחַר וַתִּתְצַב אַחֲוֹתוֹ דָּא הִיא חֲכָמָה, כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר, (משלי ז') אָמַר לַחֲכָמָה אַחֲוֵי אֵת. אָמַר
 רַבִּי יִצְחָק, מֵעוֹלָם לָא אֵתְעֵדִיאַת (נ"א אַתְעַר) גְּזַרְתָּ דִּינָא
 מֵעֲלָמָא, דִּהָא בְּכָל שַׁעְתָּא דִּהְוֵי יִשְׂרָאֵל חֲטָאן, הָוֵה דִּינָא
 מְקַטְרָגָא עִמָּהוֹן, וּכְדִין, וַתִּתְצַב אַחֲוֹתוֹ מִרְחוּק. (ד"א מרחוק)
 כְּמָה דְּאֵת אָמַר מִרְחוּק ה' נִרְאָה לִי. (ע"ב)

וַתֵּרַד בַּת פְּרַעָה לְרַחוּץ עַל הַיָּאֹר. בְּשַׁעְתָּא דִּהְוֵי פְּסִיקִי
 יִשְׂרָאֵל מֵאֹרִייתָא, מִיַּד וַתֵּרַד בַּת פְּרַעָה לְרַחוּץ
 עַל הַיָּאֹר. הָוֵה נַחֲתַת מִדַּת הַדִּין, (דף י"ב ע"ב) לְאַסְתַּחָּאָה
 מִדְּמָא דִּישְׂרָאֵל, עַל עֲלַבּוֹנָה דְּאֹרִייתָא. וְנַעֲרוֹתֶיהָ
 הוֹלְכוֹת עַל יַד הַיָּאֹר, אֵלִין אֹמִיָּא, דְּאִינּוֹן אֲזֵלִין
 וְרַדְפִין אֲבַתְרִייהוּ, עַל יַד הַיָּאֹר, עַל סַבַּת עֲלַבּוֹנָה
 דְּאֹרִייתָא, וְאִינּוֹן דְּמֹרִים (נ"א דְּמִיכָן) בְּהַ, דְּרַפּוּ יַדֵּיהוּ
 מִינָהּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל מַלְיָן דְּעֲלָמָא, תִּלְיִין בַּתְּשׁוּבָה,
 וּבְצִלוֹתָא דְּצִלֵי בַר נָשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכָל
 שְׂכּוֹן, מֵאֵן דְּאוֹשִׁיד דְּמַעִין בְּצִלוֹתֶיהָ, דְּלִית לָךְ תְּרַעָא,
 דְּלֵא עֲאֵלִין אִינּוֹן דְּמַעִין. מַה כְּתִיב וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֵת
 הַיֶּלֶד. וַתִּפְתַּח, דָּא שְׂכִינְתָא, דְּקִימָא עַלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל,

כְּאִמָּא עַל בְּנִין, וְהִיא פִּתְחָה תְּדִיר בְּזִכּוֹתֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל.
 כִּיּוֹן שְׁפִתְחָה, וְתִרְאֶהוּ אֶת הַיֶּלֶד, (ירמיה ל"א) יֶלֶד
 שְׁעֵשׂוּעִים. דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּמִתְחַטָּאן קָמִי
 מַלְכֵיהוֹן (נ"א מַאֲבִיהוֹן) בְּכָלֵא, וּמִיֵּד דְּמִתְחַנְנָן קָמִי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, הַדְרִי בְּתִשׁוּבָה, וּבְכָאן קָמִיָּה, כְּבָרָא דְּבַכִּי
 קָמִי אָבוּי, מַה פְּתִיב, וְהִנֵּה נַעַר בּוֹכָה. כִּיּוֹן דְּבַכִּי,
 אֲתַעְדּוּ (ס"א מִתְתַּבְרִי) כָּל גְּזָרִין בִּישִׁין דְּעַלְמָא, מַה פְּתִיב
 וְתַחְמוֹל עָלֵינוּ, אֲתַעַר עָלֵינוּ בְּרַחֲמִים, וּמְרַחֵם לִיָּה.

וְתֵאמֶר מִיֵּלְדֵי הָעֵבְרִים זֶה, דְּאִינוּן רַכִּי לְבָא, וְלֵא
 מִיֵּלְדֵי הָעֵבֻדָּת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, דְּאִינוּן קָשִׁי
 קַדְל, וְקָשִׁי לְבָא. מִיֵּלְדֵי הָעֵבְרִים רַכִּי לְבָא מֵאֲבָהָן
 וּמֵאֲמָהָן לְאֲתָבָא קָמִי מֵאֲרִיָּהוֹן. וְתִקְרָא אֶת אִם הַיֶּלֶד.
 שְׁהִיתָה בּוֹכָה, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ירמיה ל"א) קוֹל בְּרָמָה
 נִשְׁמַע נְהִי (ח' ע"א) בְּכִי תִמְרוּרִים רָחַל מִבְּפֶה עַל בְּנֵיהָ וְגו',
 הוּא בּוֹכָה וְאִם הַיֶּלֶד הִיא בּוֹכָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לְזִמְנָא דְּאֲתִי מַה פְּתִיב, (ירמיה ל"א) בְּבַכִּי
 יְבוֹאוּ וּבְתַחְנוּנִים וְגו'. מַהוּ בְּבַכִּי יְבוֹאוּ. בְּזִכּוֹת בְּכִי
 דְּאִם הַיֶּלֶד, שְׁהִיא רָחַל, יְבוֹאוּ וְיִתְכַנְּשׁוּן מִן גְּלוּתָא.
 וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, פּוֹרְקָנָא דְּיִשְׂרָאֵל לָא תִּלְיָא אֶלָּא בְּבַכִּי,
 כִּד יִשְׁתַּלְּמוּן וְיִכְלוּן, בְּכִי דְּמַעוֹת דְּבַכָּה עֲשׂוּ קָמִי אָבוּי,
 דְּכְּתִיב, (בראשית כ"ז) וַיִּשָּׂא עֵשׂוּ קוֹלוֹ וַיִּבְךְ. (אָמַר רַבִּי יוֹסִי אוֹתוֹ בְּכִי

דְּבָכָה עֶשׂו) וְאֵינּוֹן דְּמַעִין, אַחִיתוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתֶיהָ. פִּיּוֹן
 דִּיכְלוֹן אֵינּוֹן דְּמַעִין בְּבִכְיָה דִישְׂרָאֵל, יִפְקוֹן מְגָלוּתֶיהָ,
 הָדָא הוּא (ירמיה ל"א) דְכָתִיב בְּבִכֵי יְבוֹאוּ וּבַתְחַנוּנִים
 אוֹבִילִים.

(שמות ב') וַיִּפֶן פָּה וְכָה. חָמָא בְּאֵלֵין נ' אַתּוּוֹן, דְּמִיחְדִין לִיה
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹמָא, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל פְּעַמִּים, דְּאִית
 בְּהוֹן כ"ה כ"ה תְּרֵי זְמַנֵי, וְלֹא חָמָא בֵּיהָ. וַיִּפֶן פָּה וְכָה
 וְגו'. פָּה וְכָה, אָמַר רַבִּי אַבָּא, פָּה חָמָא, אִי הוּוּ בֵּיהָ
 עוֹבְדֵין דְּכִשְׂרוֹן. וְכָה אִי זְמִין לְנַפְקָא מִנִּיהָ בְּרָא מְעַלְיָא,
 מִיַּד וַיֵּרָא פִּי אֵין אִישׁ. חָמָא בְּרוּחַ קוּדְשָׁא, דְּלֹא זְמִין
 לְנַפְקָא מִנִּיהָ בְּרָא מְעַלְיָא.

דְּאָמַר רַבִּי אַבָּא, כַּמָּה חֵיִיבִין אֵינּוֹן בְּעַלְמָא, דְּמַפְקֵי בְּנֵי
 מְעַלְיָא, יִתִּיר מֵאֵינּוֹן זַכָּאִין. וְהָהוּא בְּרָא מְעַלְיָא
 דְּנַפְקַן מִן חֵיִיבָא, אִיהוּ מְעַלְיָא יִתִּיר, לְמַהוּי טְהוֹר מְטָמָא.
 נְהוֹרָא מְגוּ חֲשׂוּכָא. חֲכַמְתָּא מְגוּ טַפְשׁוּתָא. וְדָא אִיהוּ
 מְעַלְיָא מְכַלָּא.

וַיֵּרָא. וַיֵּרָא דְהַכָּא, כְּלָא בְּרוּחַ קוּדְשָׁא אֶסְתַּכַּל וְחָמָא,
 וּבְגִין כַּךְ אֶסְתַּכַּל בֵּיהָ וְקַטַּל לִיהָ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא סַבַּב כְּלָא, לְמַהֲדָּ לְהָהוּא בֵּירָא, כַּמָּה דְאֶזַּל יַעֲקֹב
 לְגַבֵּי הָהוּא בֵּירָא, דְכָתִיב, (שמות ב') וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּעָר.
 בְּיַעֲקֹב כְּתִיב, (בראשית כ"ט) וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּעָר. בְּמִלְשָׁה כְּתִיב,

וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר. בְּגִין דְּמֹשֶׁה וַיַּעֲקֹב,
אָף עַל גַּב דְּבַדְרָגָא חָדָא הוּוּ, אֶסְתְּלַק מֹשֶׁה בְּהַאי יִתִּיר
מִנִּיהּ.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִצְחָק הָווּ אֲזִילֵי בְּאוֹרְחָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
הָהוּא בְּאֵר דְּחָמָא יַעֲקֹב, וְחָמָא מֹשֶׁה, אִי דָא הָוָה
הָהוּא בִּירָא, דְּחָפֵר אַבְרָהָם וַיִּצְחָק. אָמַר לִיהּ לָאו. אֶלָּא,
בְּשַׁעֲתָא דְּאֶתְבְּרִי עֲלֵמָא, אֶתְבְּרִי הָאִי בִּירָא. וּבְעֶרְבֵי שַׁבַּת
בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת, אֶתְבְּרִי פּוּמָא דִּילֵיהּ, וְהָאִי אִיהוּ בְּאֵר
דְּחָמוּ יַעֲקֹב וּמֹשֶׁה.

מִתְנִיתִין. אֵינּוֹן דְּרַדְפֵי קְשׁוּט, אֵינּוֹן דְּתַבְעֵי רוּזָא
דְּמַהִימָנוּתָא. אֵינּוֹן דְּאֶתְדַבְּקוּ בְּקִשׁוּרָא
מַהִימָנָא. אֵינּוֹן דִּידְעִין אוֹרְחֵי דְּמַלְכָא עֲלָאָה. קְרִיבוּ
שְׁמַעוּ.

כַּד סְלִיקוּ תְרִין, וַנִּפְקוּ לְקַדְמוֹת חַד, מְקַבְּלִין לִיהּ בֵּין
תְרִין דְּרוּעִין. תְרִין נַחְתֵי לְתַלְתָא (נ"א לְתַמָּא) תְרִין
אֵינּוֹן, חַד מִינֵיהּ.

חֲקֵלָא דְּתַפּוּחִין קַדִּישִׁין אִיהוּ מֵהַאי בִּירָא יִתְבִּי (תְרִין יִתְבִּי)
מוֹתְבָא דְּנַבִּיאִי (ס"א בְּנוֹי) יִנְקִין בְּהוּ. חַד בִּינֵיהּ, חַבּוּרָא
אִיהוּ דְּכֵלָא, אִיהוּ נְטִיל מַכְלָא (דף י"ג ע"א) הָהוּא בִּירָא
קַדִּישָׁא, קָאִים תְּחוֹתֵיהּ, חֲקֵלָא דְּתַפּוּחִין קַדִּישִׁין אִיהוּ
מֵהַאי בִּירָא אֶתְשַׁקִּיין עַדְרֵיאָא, דְּרַעֵי מֹשֶׁה בְּמַדְבְּרָא,

מֵהָאֵי בִּירָא אֶת־שִׁקְיִין עֲדַרְיָא דְּבִרִיר יַעֲקֹב כְּד בְּרִיר לֹון
 לְגוֹ חוּלְקִיָּה כָּל אֵינֹון רְתִיכִין, כָּל אֵינֹון מָאֲרִי דְּגַדְפִּין.
 תַּלְת קַיִימִין רְבִיעִין עַל הָאֵי בִּירָא. הָאֵי בִּירָא מְנִיִּהוּ
 אֶתְמִלִּי. אֲדַנְּי אֶתְקַרִּי, עַל דָּא כְּתִיב, (דברים ג') אֲדַנְּי יִי
 אַתָּה הַחֲלוֹת וְגו'. וְכְתִיב (דניאל ט') וְהָאֵר פְּנִיךָ עַל מְקוֹדְשֶׁךָ
 הַשָּׁמַיִם לְמַעַן אֲדַנְּי, אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, הֵדָא הוּא דְכְתִיב,
 (יהושע ג') הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. בֵּיה גְּנִיז חַד
 מְקוֹרָא קְדִישָׁא, דְּנִבְיַע בֵּיה תְּדִיר, וְאֲמִלִּי לִיה, יִי
 צְבָאוֹת אֶקְרִי. בְּרִיךְ הוּא לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמִין. (ע"ב)

וּלְכַהֵן מְדִין שְׁבַע בְּנוֹת וּתְבִאנָה וּתְדַלְנָה וְגו'. אֲמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, אֵי בִּירָא דָּא, אֵיהוּ בִּירָא דִּיעֲקֹב, הָא
 כְּתִיב בֵּיה, (בראשית כ"ט) וְנֶאֱסָפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים וְגַלְלוּ
 וְגו'. וְהֵכָא בְּנוֹת יִתְרוֹ לָא אֶצְטְרִיכוּ לְהָאֵי. אֵלָא וּתְבִאנָה
 וּתְדַלְנָה בְּלֵא טוֹרַח אַחְרָא.

אֲמַר רַבִּי חִיָּיא, יַעֲקֹב אֶעֱדִי לָה מִן בִּירָא, דְּהָא כְּתִיב,
 כְּד מִתְכַּנְּשֵׁי תַמָּן כָּל עֲדַרְיָא, וְהִשִּׁיבוּ אֶת הָאֶבֶן.
 וּבִיעֲקֹב, לָא כְּתִיב וַיֵּשֶׁב אֶת הָאֶבֶן, דְּהָא לָא אֶצְטְרִיךְ
 לְבַתֵּר כּוֹן, דְּהָא בְּקַדְמִיתָא מֵיָא לָא הוּוּ סְלִקִּין, כִּיּוֹן
 דְּאֶתָּא יַעֲקֹב, סְלִיקוּ מֵיָא לְגַבִּיָּה, (ומלשה אוף חכי סליקו מֵיָא לְגַבִּיָּה)
 וְהוּא אֲבִנָּא, לָא הוּוּ עַל פּוּם בִּירָא, וּבְגִין כַּךְ וּתְבִאנָה
 וּתְדַלְנָה.

ר' אֶלְעָזָר וּר' אַבָּא הוּוּ אֲזִילי מִטְּבֵרְיָא לְצַפְרִי. עַד דְּהוּוּ
אֲזִילי, פִּגְעַע בְּהוּ חַד יוּדָאי, אֶתְחַבֵּר בְּהַדְיָהוּ, אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר, כֹּל חַד לֵימָא מְלָה דְאֹרִייתָא.

פִּתְחָ אִיהוּ וְאָמַר, (יחזקאל ל"ז) וַיֹּאמֶר אֵלַי הַנְּבִיא בֶן אָדָם
הַנְּבִיא אֶל הָרוּחַ וְאָמַרְתָּ אֶל הָרוּחַ וְגו'. מִהָאֵי קָרָא
יַדְעָנָא, אֶתְר דְּהָרוּחַ נִפְקָא מִנִּיהּ, וְכִי יְכִיל הוּוּ יַחְזְקָאֵל
לְנִבְאָה עַל הָרוּחַ, וְהָא כְּתִיב (קהלת ח') אֵין אָדָם שְׁלִיט בְּרוּחַ
לְכַלּוֹא אֶת הָרוּחַ. אָלָא, בַּר נַשׁ לֹא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה בְּרוּחַ,
אַבְל קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ אִיהוּ שְׁלִיט בְּכֻלָּא, וְעַל מִימְרֵיהּ
הוּוּ מִתְנַבֵּי יַחְזְקָאֵל. וְתוּ דְהָא רוּחַ הוּוּ בְּגוּפָא בְּהָאֵי
עֲלָמָא, וּבְגִין כֹּךְ אֶתְנַבֵּי עֲלֵיהּ, (בראשית ק"ל, ע"א במדרש הנעלם)
מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בּוֹאֵי הָרוּחַ, מִהָהוּוּ אֶתְר דְּאֶתְחַם בְּסַמְכוּי
בְּאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֲלָמָא.

דְּלִיג הַהוּוּ יוּדָאי קָמִיהּ, אָמַר לֵיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, מָאֵי
חֲמִית. אָמַר מְלָה חֲמִינָא. אָמַר לֵיהּ מָאֵי הִיא. אָמַר
לֵיהּ רוּחַ בְּנֵי אָדָם, אֵי אֶתְלַבֵּשׁ בְּגִן עֵדֶן בְּלְבוּשָׁא
דְּדִיוֹקְנָא בְּגוּפָא דְהָאֵי עֲלָמָא, הוּוּ לֵיהּ לְמַכְתָּב, כַּה אָמַר
ה' מִגֵּן עֵדֶן בּוֹאֵי הָרוּחַ, מִהוּ מֵאַרְבַּע רוּחוֹת.
אָמַר לֵיהּ, רוּחָא לֹא נַחְתָּא לְהָאֵי עֲלָמָא, עַד דְּסִלְקָא
מִגֵּנְתָּא דְאַרְעָא, לְגוּ פּוּרְסִיָּא, דְקִיִּמָּא (שמות ט"ו ע"ב)
עַל אַרְבַּע סַמְכִין. פִּיּוֹן דְּסִלְקָא תַּמָּן, אֶסְתְּאַבָּא מִגּוּ הַהוּוּ